

Lausunto Dnro / Dnr 1 (2)
19.10.2020 4222/60.600/2020

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@tem.fi

Viite / Hänvisning
Lausuntopyyntö 27.8.2020 Dnro VN/16076/2020

Asia / Ärende

Fortum Power and Heat oy, Loviisan ydinvoimalaa koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma, dnro VN/16076/2020, lausunto Työ- ja elinkeinoministeriölle

Fortum Power and Heat oy on laatinut ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetun lain mukaisen arviointiohjelman, joka koskee Loviisan ydinvoimalaitoksen käytön jatkamista ja vaihtoehtoisesti käytöstä poistoa. Loviisa 1 ja Loviisa 2 -yksiköiden nykyiset käyttöluvut päättyvät vuosina 2027 ja 2030. Ohjelma kattaa myös matala- ja keskiaktiivisen ydinjätteen loppusijoituksen jatkokäytön. Ohjelmassa tarkastellaan kolmea eri vaihtoehtoa jatkotoiminnalle:

- VE0: 0-vaihtoehto: ydinvoimalaitos poistetaan käytöstä nykyisten lupajaksojen päätyttyä. Laitosyksiköiden ydinjätehuollon kannalta tarpeellisten rakennusten ja varastojen käyttö jatkuisi, kunnes ne kävisivät tarpeettomiksi ja ne poistettaisiin käytöstä.
- VE0+: Muutoin sama kuin 0-vaihtoehto, mutta lisäksi ydinvoimalaitoksella olisi mahdollista käsitellä, välivarastoida ja loppusijoittaa myös pieniä määriä muualla Suomessa syntynyttä radioaktiivista jätettä.
- VE1: Yhtiö jatkaa Loviisa 1 ja 2 -laitosyksiköiden käyttöä enintään noin kahdellakymmenellä vuodella nykyisten käyttölupajaksojen jälkeen. Myös Loviisa 1 ja 2 -yksikköjen ydinpolttoaine- ja ydinjätehuollon kannalta tarpeellisten rakennusten ja varastojen käyttö jatkuisi tarvittavine laajennuksineen. Ydinvoimalaitoksella olisi mahdollista käsitellä, välivarastoida ja loppusijoittaa myös pieniä määriä muualla Suomessa syntynyttä radioaktiivista jätettä.

YVA-ohjelman mukaan käytön jatkaminen ei merkittävästi muuttaisi Loviisan ydinvoimalan ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilanteeseen. Mahdollisen vesirakentamisen arvioidaan aiheuttavan tilapäistä veden samentumista merialueella. Lisäksi muutos- ja rakentamistyöt aiheuttavat tilapäistä melua sekä liikenteen lisääntymistä. Käytön jatkaminen nostaisi voimalaitosalueella välivarastoitavan käytetyn ydinpolttoaineen kokonaismäärää sekä matala-aktiivisen ja keskiaktiivisen jätteen kokonaismäärää.

YVA-ohjelman mukaan laitoksen käytöstä poistoon liittyvä prosessijätevesien johtaminen mereen aiheuttaa vähäisiä radioaktiivisia päästöjä. Haihdutuskoncentraatin käsittelystä puolestaan aiheutuu mereen tyyppipäästöjä. Rakennusten purkutyöt aiheuttaisivat puolestaan väliaikaisia melu- ja pölyvaikutuksia sekä liikenteen ja tärinän lisääntymistä. Käytöstä poiston yhteydessä muodostuvat käy-

töstäpoistojätteet loppusijoitetaan voimalaitosalueen kallioperään VLJ-luolaan. VLJ-luolaa laajennetaan louhimalla käytöstäpoisto-jätteelle lisätiloja. VLJ-luolaan vuotaa pohjavettä, joka pumpataan mereen. Tällä on vähäinen vaikutus luolan läheisen pohjaveden koostumukseen. Lisäksi louhinta ja siinä olevat räjäytysai-
neet vaikuttavat pohjaveden laatuun.

Porvoon kaupunki katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu pääpiirteittäin kattavasti ja että keskeiset ympäristövaikutukset on tunnistettu. Ohjelma oli kuitenkin paikoin vaikeaselkoinen, mihin tulisi kiinnittää huomiota selostusvaiheessa.

Arviointiohjelmasta ei käy ilmi, ennustetaanko käytön jatkamisen kasvattavan meriveteen kohdistuvaa lämpökuormaa ja kuinka mahdollisen lämpökuorman lisääntymisen vaikutuksia on tarkoitus arvioida. Koska ympäröivään merialueeseen kohdistuu useita eri ympäristövaikutuksia, kuten lämpökuorman mahdolli-
nen lisääntyminen, veden samentuminen ja typpipäästöjen kasvu, on vesistövai-
kutuksia arvioidessa huomioitava eri kuormitustekijöiden yhteisvaikutukset.

Ohjelman energiamarkkinat ja huoltovarmuus -osiossa tulisi olla läpinäkyvämmän esitetty laitoksen osuus Suomen sähköntuotannosta sekä pitkän tähtäimen arvio sähköntuotannosta ja Loviisan ydinvoimalan osuudesta. Tämä mahdollistaisi Loviisan ydinvoimalan lupa-ajan jatkamisen vaikutusten vertaamiseen korvaaviin vaihtoehtoihin. Lisäksi hiilidioksidipäästöjen laskentatapaa tulisi selvittää viimeistään selostusvaiheessa.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

 Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

 Roope Lenkkeri
hallintojohtaja